

JUMĂTATE DE MĂSURĂ

Într-o seară de august, târziu, Emily auzi semnalul fluierat al lui Teddy din Drumul-de-Mâine și se strecură afară ca să-l întâlnească. Era evident că avea vești, căci îi străluceau ochii.

– Emily, până la urmă mă duc la Shrewsbury! Mama mi-a spus astă-seară că s-a hotărât să mă lase să merg!

Emily se bucura, dar simțea și o ciudată părere de rău și își făcea reproșuri din această cauză. Cât de singură o să fie la New Moon după ce vor pleca cei trei vechi tovarăși ai ei! Până atunci nu își dăduse seama cât de mult contase pe compania lui Teddy. El fusese mereu prezent în gândurile ei cu privire la anul ce venea. I se păruse mereu firesc ca Teddy să fie acolo. Acum n-o să fie nimeni, nici măcar Dean, căci Dean va pleca pe timpul iernii, ca de obicei, în Egipt sau în Japonia, după cum o să decidă în ultima clipă. Cum să țină caielele de la Jimmy locul prietenilor ei în carne și oase?

– Dacă ai merge și tu!, zise Teddy, pe când înaintau pe Drumul-de-Mâine, care aproape că devenise Drumul-de-Azi, atât de înalți și de înfrunziți se făcuseră tinerii arțari.

– N-are rost să ai dorința asta, nu vorbi despre ea, mă face nefericită, rosti Emily sacadat.

– Bine, o să ne vedem uneori la sfârșit de săptămână oricum. Și ție trebuie să-ți mulțumesc că mă duc. Ce i-ai spus tu mamei în noaptea aia în cimitir a făcut-o să mă lase să plec. Știi că la asta s-a gândit mereu de atunci, după unele vorbe pe care le-a rostit din când în când. „Și a spus că sunt egois-

tă!” Iar altă dată a zis: „E egoism să vrei să păstrezi singurul lucru pe care îl ai pe lume?” Dar a fost o scumpă astă-seară, când mi-a spus că mă pot duce. Știu că lumea spune că mama nu e chiar în toate mințile, și uneori e ușor ciudată. Dar numai când sunt alții în preajmă. Nu ai nici cea mai mică idee, Emily, cât de drăguță și scumpă e când suntem numai noi. Îmi pare tare rău că plec de lângă ea. Dar *trebuie* să studiez.

– Mă bucur dacă ce-am spus eu a făcut-o să se răzgândească, dar n-o să mă ierte niciodată pentru asta. Mă urăște de atunci, știi foarte bine. Știi cum se uită la mine când sunt la Lotul cu calomfiri; sigur că e foarte politicoasă, dar cu ce ochi mă privește, Teddy!

– Știi, zise Teddy stânjenit. Dar nu o judeca prea aspru, Emily! Sunt sigur că nu a fost întotdeauna așa, deși așa e de când mi-o aduc aminte. Și nu știu nimic despre ea dinainte. Nu îmi spune niciodată nimic. Nu știu nimic despre tatăl meu. Nu vorbește despre el. Nu știu nimic nici măcar despre cicatricea ei de pe față.

– Nu cred că e nimic în neregulă cu mintea mamei tale, zise Emily încet. Dar cred că ceva o tulbură, o tulbură fără-ncetare, ceva ce nu poate uita sau alunga, Teddy! Sunt sigură că mama ta e *bântuită*. Desigur, nu mă refer la o fantomă sau la ceva prostesc de genul ăsta, ci la un *gând* îngrozitor.

– Știi că nu e fericită, zise Teddy, și sigur suntem săraci. Mama mi-a spus astă-seară că nu mă poate trimite la Shrewsbury decât trei ani, numai atât își poate permite. Dar va fi un început, o să continui eu cumva, *știi* că voi putea. O s-o recompensez.

– Vei fi un mare pictor într-o zi, zise Emily visătoare.

Ajunseseră la capătul Drumului-de-Mâine. În fața lor se întindea pășunea de la heleșteu, albită de un val de margarete. Fermierii detestă margaretele ca pe o buruiiană răufăcă-

toare, dar un câmp plin de margarete albe într-un amurg de vară e o priveliște din Țara încântărilor pierdute²³. La picioarele lor, Blair Water strălucea ca un mare crin auriu. Pe colina de la răsărit, Căsuța Dezamăgită stătea ghemuită printre umbre, visând poate la mireasa necredincioasă care nu venise niciodată acolo. La Lotul cu calomfiri nu se vedea nici o lumină. Oare doamna Kent plângea în întuneric singură, cu inima chinuită de taina ei?

Emily privea cu ochii ațintiți la cerul din amurg, cu fața palidă și preocupată. Nu se mai simțea necăjită, nu putea fi deprimată prea mult timp când era Teddy lângă ea. Vocea lui era cea mai frumoasă muzică din lume. Lângă el, orice devenea deodată posibil. Nu se putea duce la Shrewsbury, dar putea lucra și studia la New Moon, o, cum o să lucreze și o să studieze! Încă un an cu domnul Carpenter o să-i fie foarte mult de ajutor, poate tot așa de mult ca Shrewsbury. Avea și ea cărarea ei alpină de urcat și *o s-o urce*, indiferent ce obstacol i-ar sta în cale, indiferent dacă o s-o ajute cineva sau nu.

– Când o să fiu pictor, o să te pictez așa cum arăți acum, zise Teddy, și o să numesc tabloul *Ioana D'Arc cu fața scaldată de spiritualitate, ascultându-și vocile*.

În ciuda vocilor, Emily merse la culcare descurajată, dar dimineața se trezi cu convingerea inexplicabilă că în acea zi va primi o veste bună, o convingere care nu se diminuează deloc pe măsură ce orele treceau în felul lor obișnuit la New Moon, ore pline de roboteală în care casa devenea imaculată pentru duminică și se reproviziona camera. Era o zi rece și umedă, cu ceață care venea de la țărm adusă de vântul de răsărit, și New Moon și grădina de demult erau învăluite în păclă.

În amurg începu să cadă o ploaie cenușie, și vestea bună încă nu venise. Emily tocmai terminase de frecat sfeșnicele

²³ Referire la poemul „Lost Delight” de Laurence Hope (*n.trad.*).

de alamă și de compus simultan o poezie intitulată *Cântecul ploii*, când mătușa Laura îi comunică că mătușa Elizabeth vrea să o vadă în salon.

Amintirile lui Emily despre discuțiile cu mătușa Elizabeth în salon nu erau prea plăcute. Nu îi venea în minte nici o faptă recentă, săvârșită sau nesăvârșită, care să justifice această convocare, dar intră în salon tremurând. Și ceea ce mătușa Elizabeth avea să-i spună trebuia să aibă o importanță aparte, că altfel nu ar fi chemat-o în salon. Ținea de obiceiurile mătușii Elizabeth. Daffy, motanul ei cel mare, se strecură înăuntru cu ea fără zgomot, ca o umbră cenușie. Speră ca mătușa Elizabeth să nu îl alunge: prezența lui i-ar aduce o mângâiere. O pisică te poate susține, dacă e de partea ta.

Mătușa Elizabeth împletea; avea o înfățișare solemnă, dar nu jignită sau supărată. Nu-l băgă în seamă pe Daff, ci se gândi că Emily pare foarte înaltă în vechea cameră impunătoare în lumina amurgului. Ce repede cresc copiii! I se părea că parcă ieri Juliet cea blondă și frumoasă... Elizabeth Murray își curmă gândurile brusc.

– Stai jos, Emily, zise ea. Vreau să stăm de vorbă.

Emily se așeză. La fel făcu și Daffy, încolăcindu-și coada confortabil în jurul labelor. Emily își simți deodată palmele umede și gura uscată. Ar fi vrut să aibă și ea ce împleti. Era neplăcut să stea acolo fără să facă nimic, întrebându-se ce o să urmeze. Și ce *urmă* fu singurul lucru care nici prin gând nu-i trecuse. După ce împleti tacticos un rând întreg la cio-
rap, mătușa Elizabeth zise direct:

– Emily, ți-ar plăcea să mergi la Shrewsbury săptămâna viitoare?

Să meargă la Shrewsbury? Auzise bine?

– O, mătușă Elizabeth!, zise ea.

– Am dezbătut chestiunea cu unchii și mătușile tale, zise mătușa Elizabeth. Ei sunt de acord cu mine că ar trebui să

studiezi mai departe. Desigur că va fi o cheltuială considerabilă – nu, nu mă întrerupe! Nu-mi plac întreruperile. Dar Ruth o să te găzduiască la jumătate de preț, ca partea ei de contribuție la educația ta – Emily, *nu* accept să fiu întreruptă! Unchiul tău Oliver o să plătească cealaltă jumătate; unchiul Wallace o să-ți furnizeze cărțile, iar eu o să am grijă de îmbrăcămintea ta. Sigur că o s-o ajuți pe mătușa ta Ruth cu treburile casei cât poți de mult, ca să te recompensezi într-o măsură pentru amabilitatea ei. Poți merge la Shrewsbury, dar cu o condiție.

Ce condiție? Emily, căreia îi venea să danseze, să cânte și să râdă prin tot salonul, așa cum nu o mai făcuse nimeni din familia Murray, nici măcar mama ei, se sili să stea rigidă pe canapea și să-și pună acea întrebare. Pe lângă suspansul momentului, simțea și cât e de dramatic.

– Trei ani la Shrewsbury, continuă mătușa Elizabeth, vor fi la fel de buni ca trei la Queen's, doar că nu obții certificatul de profesor, ceea ce nu are importanță în cazul tău, pentru că nu ești constrânsă să-ți câștigi viața muncind. Dar, așa cum am spus, există o condiție.

De ce nu spunea mătușa Elizabeth odată ce condiție? Emily simțea că suspansul e de neîndurat. Îi era oare puțin *teamă* mătușii Elizabeth să vorbească? Nu-i stătea în fire să îndruge verzi și uscate ca să câștige timp. Să fie așa o condiție cumplită?

– Trebuie să promiți, zise mătușa Elizabeth cu severitate, că în timpul celor trei ani cât vei fi la Shrewsbury o să renunți cu totul la moftul tău de a scrie, *cu totul*, în afară de compozițiile ce ți se cer la școală.

Emily rămase nemișcată, înghețată. Ori fără Shrewsbury, ori fără poezii, povestiri și „studii”, fără încântătoarele caiete de la Jimmy pline cu câte-n lună și-n stele. Se hotărî într-o clipită.

– Nu pot promite, mătușă Elizabeth, zise ea hotărâtă.

Mătușii Elizabeth îi căzu ciorapul de uimire. Nu se așteptase la asta. Crezuse că Emily își dorea așa de mult să se ducă la Shrewsbury, încât o să facă orice i s-ar cere ca să poată merge, mai ales așa un fleac ca ăsta, după cum socotea mătușa Elizabeth, care nu îi cerea decât să renunțe la încăpățânarea ei.

– Vrei să spui că nu ai de gând să renunți la mâzgălele tale absurde de dragul educației pe care totdeauna ai pretins că ți-o dorești așa de tare?, întrebă ea.

– Nu e că nu vreau, pur și simplu *nu pot*, zise Emily cu disperare.

Știa că mătușa Elizabeth nu are cum să înțeleagă, mătușa Elizabeth nu înțelese *niciodată*.

– *Nu pot* să nu scriu, mătușă Elizabeth. Am scrisul în sânge. Nu are rost să-mi ceri acest lucru. *Vreau* să studiez – nu mă prefac –, dar nu pot renunța la scris pentru asta. *Nu* mi-aș putea ține o asemenea promisiune, așa că n-ar avea rost să o fac.

– Atunci poți să stai acasă, zise mătușa Elizabeth furioasă.

Emily se așteptă să o vadă sculându-se și ieșind din cameră. Dar, în loc de asta, mătușa Elizabeth își ridică ciorapul și își reluă împletitul furioasă. Ca să spunem adevărul, mătușa Elizabeth era uimită. Ea chiar voia s-o trimită pe Emily la Shrewsbury. Tradiția i-o cerea și tot clanul era de părere să fie trimisă. Această condiție fusese propria ei idee. Credea că e o bună ocazie să o facă pe Emily să renunțe la obiceiul absurd și necaracteristic pentru cei din neamul Murray de a irosi timp și hârtie și nu se îndoise niciodată că planul ei va reuși, știind cât de mult își dorește Emily să plece. Și acum dăduse de această încăpățânare fără sens și rațiune și lipsită de recunoștință; „iese la iveală sângele Starr”, gândi mătușa Elizabeth cu ranchiună, uitând că îi moștenea și pe

cei din neamul Shipley. Ce era de făcut? Știa foarte bine din experiențe trecute că Emily nu putea fi făcută să-și schimbe părerea odată ce luase atitudine și știa că Wallace, Oliver și Ruth – deși socoteau, ca și ea, pasiunea lui Emily pentru scris la fel de absurdă și nefirească – n-or s-o susțină pe ea, Elizabeth, în cererea ei. Elizabeth Murray prevedea că va trebui să facă o stânga-împrejur și nu-i plăcea perspectiva. Îi venea să o scuture pe bună dreptate pe ființa firavă și palidă care stătea în fața ei pe canapea. Făptura era așa de puțintică la trup – și tânără – și de neîmblânzit... De peste trei ani Elizabeth încerca să o vindece de această absurditate de a scrie și de peste trei ani dăduse greș, ea care nu mai avusese niciodată nici un eșec. Nu putea s-o lase să moară de foame ca s-o facă să se supună și părea că nimic altceva nu era eficient.

Ofensată, Elizabeth împlotea cu furie, iar Emily stătea nemișcată, luptându-se cu amarnica ei dezamăgire și cu sentimentul nedreptății. Era hotărâtă să nu plângă în fața mătușii Elizabeth, dar abia își putea reține lacrimile. Îi părea rău că Daff torcea tare și cu așa vădită satisfacție, de parcă lucrurile stăteau minunat din punctul de vedere al unei pisici. Ar fi vrut ca mătușa Elizabeth să-i spună să plece. Dar mătușa Elizabeth doar împlotea cu furie și nu spunea nimic. I se părea un coșmar. Vântul se întetea și ploaia începu să bată tare în geamuri, iar membrii neamului Murray plecați dintre cei vii o priveau acuzator din ramele lor închise la culoare. *Ei* nu simțeau nici o simpatie pentru străfulgerări sau caiete de la Jimmy, pentru cărări alpine sau aspirația către țeluri de neatins, dar îmbietoare. Și totuși, în ciuda dezamăgirii, Emily nu putea să nu se gândească ce cadru excelent ar fi această conjunctură pentru o scenă tragică dintr-un roman.

Se deschise ușa și vărul Jimmy se strecură înăuntru. Vărul Jimmy știa ce plutea în aer și ascultase calm și înadins în fața ușii. *El* știa că Emily nu va promite niciodată așa ceva și

îi spusese lui Elizabeth cu zece zile înainte, la consiliul de familie. *El* nu era decât Jimmy Murray, dar înțelegea ceea ce înțeleapta Elizabeth Murray nu putea înțelege.

– Ce s-a întâmplat?, întrebă el uitându-se de la una la alta.

– Nu s-a întâmplat nimic, zise mătușa Elizabeth semeață.

I-am oferit lui Emily șansa să studieze mai departe și ea a refuzat. Are toată libertatea, desigur.

– Nimeni nu e liber când are o mie de străbuni, zise vărul Jimmy pe tonul ciudat pe care-l folosea ca să spună asemenea lucruri.

Întotdeauna îi dădea fiori lui Elizabeth, căci nu putea uita că ciudățenia lui era vina *ei*.

– Emily nu îți poate promite ce vrei tu. Nu-i așa, Emily?

– Nu.

Și, deși nu voia, două lacrimi mari i se rostogoliră pe obraz.

– Dar dacă *ai putea*, ai *promite* de dragul *meu*, nu-i așa?

Emily aprobă din cap.

– Ai cerut prea mult, Elizabeth, zise vărul Jimmy doamnei care împlotea cu furie. Ai rugat-o să renunțe la scris *în întregime*; dacă i-ai cere să renunțe doar *la o parte* – Emily, ce-ar fi dacă te-ar ruga să renunți *doar la o parte*? Asta ai putea face, nu-i așa?

– *Care parte?*, întrebă Emily precaut.

– Ei bine, la tot ce nu ar fi *adevărat*, de pildă.

Vărul Jimmy merse sfios către Emily și o atinse rugător cu mâna pe umăr. Elizabeth nu se opri din împletit, dar andrelele se mișcau mai încet.

– La *povestiri*, de exemplu, Emily. Ei nu îi place mai ales că scrii povestiri. Socotește că sunt scorneli. Alte lucruri nu o deranjează în aceeași măsură. Nu crezi că ai putea să renunți să scrii povestiri timp de trei ani, Emily? Să studiezi e mare lucru. Bunica ta Archibald ar fi mâncat doar cozi de scrum-

bie ca să poată studia, am auzit-o de multe ori spunând asta. Haide, Emily!

Emily se gândi repede. Îi plăcea mult să scrie povestiri și i-ar fi fost greu să renunțe. Dar dacă ar putea să scrie fantezii înaripate în versuri și mici schițe de caracter în caietul ei de la Jimmy și să relateze evenimente de fiecare zi, comice, satirice, tragice, după cum avea chef, poate că s-ar descurca.

– Încearcă, încearcă!, șopti vărul Jimmy. Fă-i puțin pe plac. Îi datorezi mult, Emily! Lasă și tu de la tine!

– Mătușă Elizabeth, zise Emily tremurând, dacă mă trimiți la Shrewsbury, promit că timp de trei ani nu voi scrie nimic care nu e *adevărat*. Așa e bine? Pentru că e *tot* ce pot promite.

Mătușă Elizabeth mai împleti două rânduri înainte de a binevoi să răspundă. Vărul Jimmy și Emily crezură că nici nu va răspunde. Deodată își strânse andrelele și se ridică.

– Bine. Treacă de la mine. Evident, povestirile mă deranjează cel mai mult: cât privește restul, cred că Ruth o să aibă grijă să nu ai prea mult timp să-l irosești în acest fel.

Mătușă Elizabeth ieși repede din cameră, cu inima ușurată că nu fusese total nimicită, ci capabilă să se retragă dintr-o situație exasperantă cât de cât cu fruntea sus. Vărul Jimmy o mângâie pe Emily pe părul negru.

– E bine, Emily. Știi, nu trebuie să fii prea încăpățânată. Și trei ani nu înseamnă chiar o viață de om, pisicuțo!

Nu: dar așa pare la paisprezece ani. Când se duse la culcare, Emily plânse până ce adormi și se trezi din nou la ora trei în dimineața acelei zile vântoase, cenușii și întunecate pe țărnul de nord; se sculă, aprinse o lumânare, se așeză la masă și descrie întreaga scenă în caietul ei de la Jimmy, având extrem de mare grijă să nu scrie vreun cuvânt care nu era strict adevărat!